

9. tanulmány

A második misszióút

Augusztus 25., szombat délután

Ciprus is azon helyek közé tartozott, ahová a hívők elmenekültek az István halála után Jeruzsálemben bekövetkezett üldözés elől. Innen jött néhány férfi Antiókhiaiba, és ott „szólának a görögöknek, hirdetve az Úr Jézust” (Csel 11:20). Barnabás, „ciprusi” lévén (Csel 4:36), Márk János nevű rokonának kíséretében Pállal együtt meglátogatta ezt a szigetet.

Márk anyja megtért a keresztény hitre. Jeruzsálemi háza azóta is menedéket nyújtott a tanítványok számára. Tudták, hogy ott mindig kedvesen fogadják őket, és nyugodtan meg is pihenhettek. Az apostolok egyik ilyen látogatása alkalmával ajánlkozott Márk, hogy elkíséri misszióútjukra Pált és Barnabást. Isten kegyelmi munkája érintette a szívét, és feltámadt benne a vágy, hogy életét teljesen az evangélium szolgálatának szentelje. – *Az apostolok története*, 166. o.

Barnabás kész volt Pállal útra kelni, azonban azt kívánta, hogy vigyék magukkal Márkot is, aki újból elhatározta, hogy életét az Úr szolgálatára szenteli. Pál ez ellen tiltakozott. „Azt tartá méltónak, hogy ne vegyék maguk mellé azt”, aki első misszióútjukon, a szükségben elhagyta őket. Nem volt hajlandó elnézni Márk gyöngeségét, aki a ráváró otthoni biztonság és kényelem kedvéért otthagyta munkáját. Hangsúlyozta, hogy az az ember, akinek kevés a kitartása, alkalmatlan olyan munkára, ami türelmet, önmegtagadást, bátorságot, odaadást, hitet, áldozatkészséget, sőt, szükség esetén még az életet is igényli. Pál és Barnabás itt olyan éles ellentétbe kerültek egymással, hogy szétváltak. Barnabás, meggyőződéséhez híven, Márkot vette maga mellé, és „elhajózik Ciprusba; Pál pedig Silást választva maga mellé, elméne, az Isten kegyelmére bízván az atyafiaktól”. – *Az apostolok története*, 202. o.

Márknak a veszélyek előli szökését Pál igen kedvezőtlenül, sőt, szigorúan ítélte meg. Barnabás azonban hajlandóbb volt Márk viselkedését tapasztalatlanságával magyarázni. Szívből óhajtotta, hogy Márk ne tegye le a prédikatori tisztséget, mert látott benne képességet erre; tudta, hogy Krisztusnak használható és alkalmas szolgálójává fog válni. Barnabásnak Márk érdekében követett kíméletes bánásmódja később busás jutalmat aratott, mert ez a fiatalember végül maradéktalanul az Úrnak és az evangélium hirdetésének szentelte életét – még a legnehezebb területeken is. Isten áldásával, Barnabás bölcs vezetése mellett értékes munkássá fejlődött.

Később Pál is megbékült Márkkal, és munkatársául fogadta. Úgy ajánlotta őt a kolossébelieknek, mint „munkatársát” az Isten országában, aki „vigasztalására” volt (Kol 4:11). Más alkalommal, röviddel a halála előtt így írt Márkról: „Nekem alkalmas a szolgálatra.” (2Tim 4:11) – *Az apostolok története*, 170. o.

Augusztus 26., vasárnap – ÚJRA LISZTRÁBAN

Hallgassuk [Pál] szavait, amint Lisztra pogány lakóihoz szól, és bemutatja nekik a természetben megnyilatkozó Istent, minden jó Forrását, aki „a mennyből esőt adott nektek és termést hozó időket; bőven adott nektek eledelt és szívbéli örömet” (Csel 14:17 – új prot. ford.). – *Előtted az élet*, 66. o.

Timótheus gyermekkorától kezdve ismerte a Szentírást, s ez az ismeret megőrizte őt a körülötte levő gonosz befolyástól és attól, hogy a kötelességek helyett az önző élvezeteket válassza. Gyermekeinknek szükségük van erre a védelemre, ezért a szülők és prédikátorok kötelessége, hogy Isten szavának helyes ismeretére tanítsák őket. – *Gyermeknevelés*, 508. o.

Ha a Biblia tanításait megvalósítjuk a mindennapi életben, akkor annak mély és maradandó hatása megnyilvánul a jellemünkben. Timótheus megtanulta és gyakorolta is ezeket a tanokat. Nem volt ugyan rendkívüli, fényes tehetség; de értékes volt a munkája, mert képessé-

geit a Mester szolgálatára szentelte. Hitbéli tapasztalatainak mélységével tűnt ki hittestvérei közül, és ez biztosított befolyást számára. – *Az apostolok története*, 205. o.

Az evangélium szolgáinak Pál apostol tapasztalatai és tanításai a lelkipásztori munka szentségét illetőleg felüdülésük és lelkesedésük forrása. Pál szíve szeretettől izzott a bűnösökért. Minden erejét belevetette a lélekmentés munkájába. Isten országának ő volt a legönmegtagadóbb és legkितartóbb munkása. Az elnyert áldásokat alkalmaknak tekintette, hogy másokkal is megossza. Sohasem mulasztott el egyetlen lehetőséget sem, hogy az Üdvözítőről beszéljen, vagy felsegítse az ínségben levőket. Helységről helysére járva prédikálta Krisztus evangéliumát, és gyülekezeteket alapított. Mindenütt, ahol meghallgatták, igyekezett lerontani a gonosz munkáját; férfiakat és nőket vezetett az életszentség, az igazság útjára. [...]

Pál munkamódszerének ez az ága is fontos tanítást tartalmaz napjaink lelkipásztorai számára. Az apostol munkája mellett még azt is a feladatának tekintette, hogy fiatal embereket neveljen a prédikátori tisztségre. Magával vitte őket missziós útjaira, alkalmat nyújtott nekik tapasztalatok szerzésére, amelyek azután felelősségteljes állások betöltésére képesítették őket. Ha távol is volt tőlük, mindazáltal érintkezésben maradt velük és munkájukkal. Timótheushoz és Tituszhoz intézett levelei a legjobb bizonyítékai annak, mennyire sóvárgott azután, hogy eredményes munkát végezzenek. – *Az apostolok története*, 367. o.

Augusztus 27., hétfő – FILIPPI

Mivel a szombat az Ő teremtői hatalmának emlékműve, ezért ilyenkor különleges módon ismerhetjük meg Istenünket teremtett művein keresztül. A gyerekek fejében a szombatnak a pusztá gondolata is kapcsolódjon össze a természet szépségeivel! Boldog az a család, aki úgy mehet az imádság házába szombaton, mint ahogy Jézus és tanítványai mentek a zsinagógába: át a mezőkön, a tóparton, a ligeteken keresztül. – *Előtted az élet*, 251. o.

Szombaton annyi ember özönlött a zsinagógába, hogy sokaknak vissza kellett fordulniuk, mert nem fértek be. Sokakat a kíváncsiság vezetett, de voltak olyanok is, akik komolyan vágytak Isten országa evangéliumának a megismerésére. – *Jézus élete*, 253. o.

Figyeljük meg, ahogy [Pál] Filippiben, a börtönben, ahol – bár meggyötört teste bizonyára ellenkezik – mégis szívből zeng hálát az Úrnak az éjszaka közepén. Miután pedig a földrengés megnyitja a börtönajtókat, újra hallatszik a hangja, amint így nyugtatja a pogány őrt: „Semmi kárt ne tégy magadban; mert mindnyájan itt vagyunk!” (Csel 16:28) Mindenki a helyén van, mert egy rabtársuk lényé annyira magával ragadja őket. A börtönört pedig meggyőzi Pál hite, érdeklődik az üdvösség módjáról, majd egész háza népével együtt csatlakozik Krisztus tanítványainak üldözött csoportjához. – *Előtted az élet*, 66. o.

A tömegen őrült izgalom tört ki, és rátámadtak az apostolokra. A csöcselék felülkerekedett; letépték a tanítványok felsőruháit a hatóság embereinek beleegyezésével, akiknek parancsára meg is vesszőzték őket. „Miután sok ütést mértek rájuk, tömlöcbe veték őket, megparancsolva a tömlöctartónak, hogy gondosan őrizze őket. Ki ilyen parancsolatot vévén, veté őket a belső tömlöcbe, és lábukat kalodába szorítá.” (Csel 16:23–24) Az apostolok abban a gyötrelmes helyzetben, amelybe belekényszerítették őket, borzalmas kínokat szenvedtek, viszont nem lázadoztak. Sőt, ellenkezőleg, a börtöncella legmélyebb sötétjében és vigasztalanságában egymást bátorították énekkel és imával. Dicsérték és dicsőítették Istent, mivel méltónak találta őket, hogy szent ügyéért gyalázatot szenvedjenek. Szívük felvidult; felolvadt Megváltójuk műve iránti mély és forró szeretetben. – *Az apostolok története*, 213. o.

A börtönőr szigorú bánásmódja az apostolokkal szemben nem váltott ki haragot Pál és Silás részéről, mert őket nem a bosszúállás, hanem Krisztus Lelke uralta. Szívük Uruk szeretetével volt tele, és nem volt abban gyűlölet.

A börtönőr leeresztette kardját, világosságot kért, és besietett a börtön belsejébe. Látni akarta, milyenek azok a férfiak, akik a rájuk mért

kegyetlenséget szívességgel viszonyozzák. Az apostolokhoz érve lábukhoz vetette magát, és bocsánatért esedezett. Azután kivitte őket az udvarra, és megkérdezte tőlük: „Uraim, mit kell nékem cselekednem, hogy üdvözüljek?” (Csel 16:30) Reszketett annak láttán, hogy Isten haragja miként nyilvánult meg a földrengésben, és attól a gondolattól, hogy a foglyok elmenekülése miatt saját kezével akart véget vetni az életének. Azonban ezek a dolgok most már igen jelentéktelennek tűntek előtte ahhoz az új, megdöbbenő félelemhez viszonyítva, amely a lelkét nyugtalanította; és ahhoz a vágyhoz képest, hogy elnyerje a nyugalmat és örömet, amit az apostolok a szenvedések és megkínzás közepén tanúsítottak. [...]

Mélységes alázattal kérte az apostolokat, hogy mutassák meg neki az élet útját. „Higgy az Úr Jézus Krisztusban, és üdvözülsz mind te, mind a te házad népe” – felelték neki. „És hirdették néki az Úrnak Igéjét és mindazoknak, kik az ő házában valának.” (Csel 16:31–32) A börtönőr ezután kimosta az apostolok sebeit, és szolgált nekik. Majd egész háza népével együtt megkeresztelkedett. A börtön minden egyes foglyára megszentelő befolyás áradt; minden szív megnyílt, és valamenynyien áhítattal hallgatták az apostolok által hirdetett igazságokat. Meg voltak győződve arról, hogy az az Isten, akit e férfiak szolgáltak, csodálatos módon szabadította meg őket kötelékeiktől. – *Az apostolok története*, 216–217. o.

Augusztus 28., kedd – THESSZALONIKA ÉS BÉREA

Miután Pál és Silás Filippit elhagyták, Thesszalonikába indultak. Itt azt a kiváltságot élvezhették, hogy a zsinagógában nagy gyülekezet előtt beszélhettek. Egész külsejükön látszott még az a méltatlan elbánás, amelyben röviddel előbb részesültek, és ez magyarázatot igényelt. El is beszélték az eseményeket minden dicsekvés nélkül; azonban dicsőítették Őt, aki szabadításukért közbelépett.

Pál Thesszalonikában elmondott prédikációiban utalt az ótestamentumi próféciaakra, amelyek a Messiásra vonatkoznak. Krisztus felvilágosította tanítványait e próféciaik tekintetében „és megmagyarázta nekik, kezdve Mózesről, az összes prófétákon át az írásokat, melyek róla szól-

tak” (Lk 24:27). [...] Mózes és a próféták ihletett bizonyítékai alapján világosan kimutatta, hogy a názáreti Jézus a Messiás; valamint bebizonyította, hogy Krisztus szólt Ádám napjai óta a pátriárkák és próféták által. – *Az apostolok története*, 221. o.

A thesszalonikai hitetlen zsidók az apostolok iránti féltékenységtől és gyűlölettől űzve nem elégedtek meg azzal, hogy saját városukból kiűzték őket, hanem még Béreaiba is utánuk mentek, ahol a lobbanékony, alantas rétegek szenvedélyét felszították ellenük. A hittestvérek féltek, hogy erőszakot alkalmaznak Pál ellen, ha ott marad, ezért néhány újonnan megtért béreai testvér kíséretében Athénba küldték őt. – *Az apostolok története*, 232. o.

A béreaiakat nem kötötte előítélet. Készek voltak az apostolok által hirdetett tanok valódiságát megvizsgálni. Az írásokat kutatták, azonban nem kíváncsiságból, hanem hogy megtudják, vajon mit tartalmaz a megígért Messiásra vonatkozóan. Naponta tanulmányozták a Szentírást, és amikor a szöveget szöveggel összehasonlították, Isten angyalai álltak mellettük, megvilágosították az értelmüket, és fogékonnyá tették a szívüket. – *Az apostolok története*, 231. o.

Nevelői erejét illetően a Biblia értékesebb minden idők összes filozófiai iratánál. Különböző stílusjegyeivel és tartalmával mindenki számára tartogat erkölcsileg érdekes és épületes üzenetet. A kinyilatkoztatás erős fénye vetül a távoli múltra, melyet a történelmi krónikák nem képesek tisztázni. [...]

A Szentírás szilárd logikára és szenvedélyes ékesszólásra épül. Leírja a becsületesség bátor cselekedeteit, a személyes jószág példáit és a nyilvános tisztességét, a szentség és a tisztaság leckéit. Az elmét semmi sem üdíti és erősíti jobban Isten szavának tanulmányozásánál. Egyetlen más könyv sem képes magasba emelni a gondolatokat és a Bibliához hasonlóan megerősíteni a képességeket. Ha a férfiak és nők helyesen tanulmányoznák Isten Igéjét, olyan nyitott elmét, kiváló jellemet és tántoríthatatlan céltudatosságot nyernének, ami ritkán figyelhető meg napjainkban. Az igazság keresése megjutalmazza a kereső embert, min-

den felfedezés értékes, és új kutatási területeket nyit meg. – *Magasztos elhívásunk*, 106. o.

A Szentírás megszabadult bilincseitől. Elvihető minden ember ajtajához, és igazsága mindenki lelkiismeretének bemutatható. Sokan vannak, akik a nemes lelkű béreaiakként a maguk számára naponta kutatják az Írásokat, és amikor eléjük tárják az igazságot, látják, vajon úgy vannak-e a dolgok vagy sem. Krisztus mondta: „Tudakozzátok az Írásokat, mert azt hiszitek, hogy azokban van a ti örök életetek; és ezek azok, amelyek bizonyosság tesznek rólam.” (Jn 5:39) Jézus, a világ Megváltója nem csak megparancsolja az embernek, hogy olvassák, hanem „tudakozzák az Írásokat”. Ránk bízta ezt a fontos munkát, amelyen keresztül nagy áldást nyerhetünk, mert nem marad jutalom nélkül Isten parancsa iránti engedelmisségünk. Kegyelmének sajátos ajándékaival koronázza meg a hűséget, amely az Igében kinyilatkoztatott világosság követésében nyilvánul meg. – *Tanácsok a szombatiskolai munkához*, 84. o.

Augusztus 29., szerda – PÁL ATHÉNBAN

Felkísérték tehát az Areopagoszra. Ez volt Athén legszentebb helye. A hozzá fűződő gondolatok és emlékezések arra szolgáltak, hogy babonás tisztelettel viseltessenek iránta, ami egyeseknél egészen félelemmé fokozódott. Ezen a helyen gyakran vitattak meg igen gondosan vallásos ügyeket olyan férfiak, akik minden erkölcsi és polgári kérdésben a legfőbb tekintélyként szerepeltek.

Itt – távol a forgalmas útvonalak zajától, sietségétől és a viták zűrzavarától – az apostol nyugodtan szóhoz juthatott. Írók, művészek és filozófusok csoportosultak köréje: Athén városának tudósai és bölcsei, akik így szóltak hozzá: „Vajon megérthetjük-é, mi az az új tudomány, melyet te hirdetsz? Mert valami idegen dolgokat beszélsz a mi fülünknek, meg akarjuk azért érteni, mik lehetnek ezek.” (Csel 17:19–20) Az apostol átérezte az óra ünnepélyes felelősségét; ezért nyugodt és felkészült volt. Fontos üzenet terhe nyomta a szívét, és így az ajkára tóduló szavak meggyőzték hallgatóit, hogy nem üres csacsogó. Így szólt: „Athéni férfiak, minden tekintetben nagyon istenfélőnek látlak

titeket, mert mikor bejáram és szemlélém a ti szentéyeiteket, találkozám egy oltárral is, melyre ez vala írva: Ismeretlen Istennek. Akit azért ti nem ismerve tiszteltek, azt hirdetem néktek.” Minden ismeretük és átfogó tudományuk ellenére is tudatlanok voltak a világot teremtető, örökkévaló Isten ismeretében. Voltak azonban néhányan közöttük, akik több világgóság után vágyakoztak, és a végtelen Isten felé törekedtek.

Kezét a bálványokkal túlsúfolt templom felé nyújtva Pál könynyített gondterhelt szívéen, és leleplezte az athéniak vallásának csalárd voltát. Legbölcsebb hallgatói is csodálkoztak, amikor érveléseit hallgatták. Tájékozott volt műremekeik, irodalmuk és vallásuk tekintetében. Oszlopaikra, műemlékeikre és bálványisteneikre mutatva kijelentette, hogy Istent lehetetlen emberi aggyal elképzelt képekhez hasonlítani. [...]

Pál igyekezett hallgatóinak gondolatát téves vallásuk korlátai fölé emelni, és nekik arról az istenségről méltó fogalmat nyújtani, akit „ismeretlen Isten”-nek neveztek. Az a lény, akit hirdetett nekik, emberektől független volt, és nem is szorult rá, hogy hatalmát és dicsőségét emberi kéz ékesítse. – *Az apostolok története*, 236–237. o.

A legnehezebb és legmegalázóbb lecke, amit az embernek meg kell tanulnia: a saját, emberi bölcsességére való támaszkodás eredménytelensége, valamint annak biztos kudarca, ha saját erejéből kívánja megérteni a természetet. A bűn meghomályosította látását, és saját magától nem képes értelmezni a természetet anélkül, hogy azt Isten fölé ne helyezné. Nem képes az Atyát vagy Jézust látni benne. Az athéniakhoz hasonló helyzetben van, akik természetimádó oltárokat állítottak. Az Aeropagosz közepén állva Pál az athéniak elé tárta az élő Isten dicsőségét a bálványimádó gyakorlatukkal ellentétben. – *Szemelvények Ellen G. White írásaiból*, I. köt., 292. o.

Augusztus 30., csütörtök – PÁL KORINTHUSBAN

Korinthus az őskeresztény korszak első századában nemcsak Görögországnak, de az akkori világnak is az egyik vezető városa volt. Utcáin

vegyes tömeg tolongott: görögök, zsidók és rómaiak más országbeli utazókkal együtt; mind lázasan törtettek üzleteik vagy élvezeteik után. Ezt a nagy kereskedelmi gócpontot a Római Birodalom minden részéről könnyen elérhették; fontos központ volt, ahol Isten és igazsága emlékműveit kellett megalapozni.

Korinthusban sok zsidó is letelepedett; közöttük volt Akvilla és Priszilla, akik később Krisztus komoly munkatársaiként tűntek ki. Miután Pál mindkettőjük jellemét kiismerte, „hozzájuk csatlakozott”.

Az apostol mindjárt munkája kezdetén mindenütt az előretörés komoly akadályait vette észre e nagy forgalmú központban. Majdnem az egész város a bálványimádásnak hódolt. Kedvenc istennőjük volt: Vénusz, akinek tiszteletéhez sok erkölcstelen szokás és ceremónia kapcsolódott. Még a pogányok között is feltűnt a korinthusiak durva erkölcstelensége. Gondolkozásuk és észjárásuk semmi másra sem terjedt ki, mint pillanatnyi élvezetekre és szórakozásaikra.

Mikor az apostol Korinthusban prédikálta az evangéliumot, egészen más módszert választott, mint amit athéni működése alatt követett. Ott megkísérelte a hallgatók jelleméhez való alkalmazkodást: logikára logikával, tudományra tudománnyal és filozófiára filozófiával válaszolt. Azonban amikor visszagondolt az eltöltött időre, rájött, hogy Athénban milyen kevés eredményt ért el a munkájával. Elhatározta tehát, hogy Korinthusban egészen más munkatervet követ majd tanításainál, amellyel a felületesek és közönyösök figyelmét igyekszik lekötöni. Eltökélte, hogy minden tudományos érvelést és következtetést kerülni fog; a korinthusiak között nem akar másról beszélni, mint Jézusról. „Mert nem végeztem, hogy egyébről tudjak tiköztetek, mint Jézus Krisztusról, mégpedig mint megfeszítettről.” – *Az apostolok története*, 243–244. o.

Izrael Ura és Istene gyümölcsöket vár. Felszólítja munkásait, hogy többet öleljenek fel, mint amennyit eddig. Pál apostol helységről helysésre járt, hirdette az igazságot a tévelygés sötétségében élőknek. 18 hónapig dolgozott Korinthusban, és azzal bizonyította küldetésének mennyei jellegét, hogy virágzó gyülekezetet létesített zsidókból és pogányokból. A pogányságból megtértek száma nagyobb volt, mint

a zsidóságból megtérőké, és közülük sokan valóban őszintén megtértek, kijöttek a sötétségből az evangélium világosságára. – *Evangelizálás*, 327. o.

Pál azonban nem tekintette ezt az időt elveszettnek. Mialatt Akvilával dolgozott, szoros összeköttetésben volt a nagy Tanítóval, és minden alkalmat megragadott, hogy bizonyosságot tegyen az Üdvözítőről, és a szűkölködőkön segítsen. Állandóan újabb lelki megismerésre vágyott. Oktatta munkatársait a lelki dolgokban; egyszersmind példát adott a szorgalmas munkára és alaposagra. Ügyes, gyors munkás volt, mesterségében szorgalmas, és azt vallotta, hogy: „lélekben buzgók legyetek; az Úrnak szolgáljatok”. Mestersége által a társadalom olyan rétegeihez is hozzáférhetett, akiket egyébként nem érhetett volna el. [...]

Akvilla és Priszilla sem szentelték minden idejüket az evangélium szolgálatára, de Isten mégis felhasználta ezeket az alázatos munkásokat, hogy Apollónak megmutassák a teljes igazság útját. Az Úr szándékának kivitelezésére különböző eszközöket használ fel: kiválóan tehetséges egyéneket kiválaszt, hogy minden erejüket az evangélium tanítására és prédikálására szenteljék, mindazáltal mások is, akiket bár kézzrátétellel nem avattak fel, fontos munkát végezhetnek a lélekmentés terén.

Az önfenntartó evangéliumi munkások előtt igen nagy terület áll nyitva. Igen sokan, mialatt mesterségüket folytatják, értékes tapasztalatokat szerezhetnek a lélekmentés munkájában. Ily módon használható munkásokká képezik ki magukat, fontos feladatok elvégzésére az ínséges területeken. – *Az apostolok története*, 353, 355. o.